

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу». Тернопіль. 15-17 жовтня 2015 року

СЕКЦІЯ: ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА ОБЛІКОВО-СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

УДК 336.741.231:338.486.6

Атаманчук З.А., к.т.н.

Львівський інститут економіки і туризму, Україна

ВПЛИВ ДЕВАЛЬВАЦІЇ ГРИВНІ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Atamanchuk Z.A., Ph.D.

INFLUENCE OF DEVALUATION OF HRYVNIA ON UKRAINIAN TOURISM INDUSTRY DEVELOPMENT

Кризова ситуація, що склалася в Україні у валютній сфері в кінці 2013 – на початку 2014 року мала результатом різку девальвацію гривні, зумовлену наростанням політичної напруженості, що живила панічні настрої; прискореними темпами зростання монетарних агрегатів у 2013 році внаслідок емісії під випуск ОВДП; дефіцитом платіжного балансу; скороченням припливу прямих іноземних інвестицій та падінням інвестиційних рейтингів України, що обмежило доступ до зовнішніх ринків капіталу; виводом капіталу з України внаслідок політичної нестабільності; падінням міжнародних резервів до критичного рівня [1, с. 152-153]; стагнацією економіки, зростанням державних боргів, негативними очікуваннями населення та підприємців, зменшенням ділової активності вітчизняних підприємств.

Не стала виключенням і туристична індустрія України, яка у зв'язку з коливаннями на валютному ринку переживає не найкращі часи. Так, за словами Координатора туристичної групи Реанімаційного пакету реформ Павла Бабенка, туристична галузь сьогодні перебуває у глибокому нокдауні. «Через різку девальвацію гривні виїзний туризм стає недосяжним для великої кількості людей. Тому туроператори, що працюють на цьому напрямі у наступному році будуть виживати, а половина турагентів взагалі можуть припинити свою діяльність», – впевнений спеціаліст [2].

В цілому по туристичній галузі України через анексію Криму, війну на Сході країни, кризову ситуацію в економіці, девальвацію гривні спостерігалось значне скорочення туристичних потоків (рис. 1), зокрема: відбулося зменшення кількості туристів на курортних закладах на 20 %; зменшення попиту на тури, організовані туристичними фірмами – на 50 % [3].

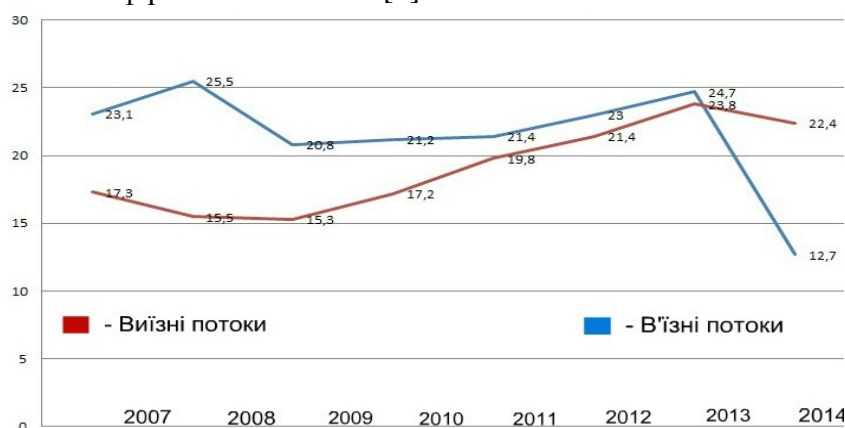

Рис. 1. Туристичні потоки, Україна, 2007-2014 рр. За: [4]

За інформацією, наданою Адміністрацією Державної прикордонної служби

України протягом 6 місяців 2014 року Україну відвідало понад 6,4 млн. іноземних туристів. У порівнянні з аналогічним періодом 2013 року кількість туристів зменшилась на 4,2 млн.. В цілому протягом 2014 року Україну відвідало 12,7 млн. іноземних туристів [4]. При цьому зазначається, що така ситуація пов'язана із зменшенням туристичних потоків на 3,8 млн. із Білорусі, Молдови, Російської Федерації та близько 0,4 млн. – з інших країн [4]. Проте, у 2014 р. збільшилась кількість іноземних туристів з Польщі, Словаччини, Португалії, Індії, Ірландії, Іраку та Лівану. Але попри складну політико-економічну ситуацію в країні, загальна кількість туристів, наприклад, до м. Львова у 2014 році порівняно з 2013 роком не зменшилась [3], хоча змінився склад туристів. Якщо у 2013 році Львів відвідували в основному іноземці, то у наступному році 70 % відвідувачів – це внутрішні туристи, і лише 30% - іноземці [3]. При цьому, внутрішні туристи замовляли в основному екскурсійні тури, тому спостерігається зростання екскурсійної діяльності у кризовому році на 23 % [3]. Оператори, що працюють на в'їзний туризм також фінансово втрачають, оскільки більшість країн через події на Сході не рекомендують своїм громадянам їхати до України. І Міністерство закордонних справ належним чином не займається роз'яснювальною роботою [2].

Разом з тим, на думку експертів [2], у ситуації з девальвацією гривні є й певний позитив. Для іноземців відпочинок в Україні став більш доступним, якщо раніше вартість перебування у готелях в Україні була дорожчою ніж у Європі, то зараз – ціни суттєво впали. Це тренд який потрібно використовувати. І державна політика повинна сприяти цьому. Сьогодні в Україні відсутній центральний орган виконавчої влади у галузі туризму. Державна агенція туризму та курортів знаходиться у стадії ліквідації, а її функції передано до Міністерства економічного розвитку та торгівлі, проте ще не створено організаційної структури, яка б займалася туризмом [5]. Відтак, все тримається лише на ентузіазмі гравців ринку.

Для України альтернатива одна – доцільно на сучасному етапі розвивати саме внутрішній туризм, пропонуючи бюджетні, недорогі, короткотермінові сімейні тури. З метою підвищення обсягів в'їзних потоків іноземних громадян на територію України Міністерство закордонних справ повинно займатися роз'яснювальною роботою про безпечність подорожей. Окрім того, важливим є системний підхід до реалізації державної політики у досліджуваній сфері, впровадження якого стане основою діяльності відповідного центрального органу виконавчої влади у галузі туризму. Стабільна гривня, зростаюча економіка – запорука ефективної діяльності та розвитку вітчизняної туристичної індустрії.

Перелік посилань

1. Белінська Я.В. Девальвація гривні в Україні: умови, чинники і заходи подолання / Я. В. Белінська, Н.С. Глоба // Науковий вісник [Буковинського державного фінансо-економічного університету]. Економічні науки. – 2014. – Вип. 26. – С. 152-163.

2. Соснова А. 7 відповідей, що змінить курс гривні в 2015: зарплати, тарифи, продукти / А. Соснова, Є. Заїка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slovoidilo.ua/articles/>.

3. Офіційний сайт Львівської обласної ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oblrada.lviv.ua/>.

4. Офіційний сайт Державної прикордонної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dpsu.gov.ua/ua/>.

5. У комітетах 20.01.2015 р. Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики та спорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch>.